

ශ්‍රී ලංකා විවෘත විද්‍යාලය
 ස්වභාවික විද්‍යා පියාය
 විද්‍යා උසස් සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව

දෙපාර්තමේන්තුව : පදනම් අධ්‍යාපන ඒකකය

මටටම : මටටම 2

විභාගයේ නම : අවසාන පරික්ෂණය

පාඨමාලාවේ නම : ජීව්දියාව 3 BYF 2513

අධ්‍යාපනය වර්ෂය : 2021/22

දිනය : 2022.09.17.

වේලාව : ප.ව. 9.30 - ප.ව. 12.30 දක්වා

කාලය : පැය 3 දි

උපදෙස්

- ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු දීමට පෙර, දී ඇති උපදෙස් කියවන්න.
- මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේහි ප්‍රශ්න 07ක් සහ පිටු 09 ක් ඇත.
- සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා සමාන ලකුණු ලැබේ.
- සැම ප්‍රශ්නයකටම පිළිතුරු තව පිටුවකින් ආරම්භ විය යුතුය.
- අවශ්‍ය තැන්වල සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ රුප සටහන් අදින්න
- යම් ටීඩාග වෝද්‍යාවක් ලෙස සැලකෙන ක්‍රියාකාරකමක් හා සම්බන්ධ වීම ද්‍රව්‍යම ලැබේය හැකි වරදකි.
- පිළිතුරු සැපයීමට නිල් ගෝ කළ තීන්ත භාජීතා කරන්න.
- පිළිතුරු පත්‍රයේහි ඔබගේ විභාග අංකය පැහැදිලිව දක්වන්න.

විභාග අංකය:.....

පලමු කොටස සඳහා පිළිතුරු ප්‍රශ්න පත්‍රයෙහිම සැපයීය යුතු අතර දෙවන කොටස සඳහා පිළිතුරු සැපයීමට දී ඇති පිළිතුරු පොත භාවිතා කරන්න.

| කොටස (පැය 1 ½)

බහුවරණ සහ ව්‍යුහගත රචනා ප්‍රශ්න
සියලුම ප්‍රශ්න සඳහා පිළිතුරු සපයන්න.

1 බහුවරණ ප්‍රශ්න

වඩාන් සුදුසු පිළිතුරු දී ඇති කොටුවේ කතිරයක් (X) මගින් දක්වන්න.

1.1 බිජ රජිත සනාල ගාකයකට උදාහරණයක් වන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) *Marchantia*.
b.) *Anthoceros*.
c.) *Equisetum*.
d.) *Cycas*.

1.2 ඔලිගොසුකරයීම සැලැන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) පෙප්ටයීම බන්ධන මගිනි.
b.) අධිගක්නී බන්ධන මගිනි.
c.) ග්ලයිකොසිඩික බන්ධන මගිනි.
d.) එස්තර බන්ධන මගිනි.

1.3 ඇල්ගාවන් වර්ගිකරණයට පදනම එ් ඇත්තේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) සංවිත ආහාර වේ.
b.) ඒවායේ ඇති වරණක වේ.
c.) සෙල බිත්තියේ රසායනික සංයුතිය වේ.
d.) ඉහත සඳහන් සියලුම ලක්ෂණ වේ.

1.4 දිලිරවල තෙක් නැංවුමක් (wet mount) පිළියෙල කිරීමේදී යොදා ගන්නා වරණකය වන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) ගැම වරණකය වේ.
b.) සැල්පතින් වේ.
c.) මෙතිලින් බිඳු වේ.
d.) ලැක්ටෝ හිනොල් කොටන් බිඳු වේ.

1.5 පෙට් දිසියක් ආමුණුලාය (inoculate) කිරීමේදී ආමුණුලාය ලුපය (inoculating loop) රක්තතප්ත වන තුරු දැල්ලට අල්ලනු ලබන්නේ

a.	a.) අනොකුත් ජීවීන් මගින් මෙම පෙට් දිසිය ආත්මණය කිරීම (contamination) වැළැක්වීමටයි.
b.	b.) ආමුණුලාය පහසු කිරීමටයි.
c.	c.) එගාර දියකර ක්ෂේප ජීවීන් පහසුවෙන් පැතිරීමටයි.
d.	d.) ඉහත සඳහන් සියලුම ඩේතු නිසාවේ.

1.6 පිඛනතාපනය (autoclaving)

a.	a.) ඕනෑම දුවයක් සඳහා සිදුකරයි.
b.	b.) කාපය මගින් විනාශ නොවන ඕනෑම දුවයකට සිදුකරයි.
c.	c.) කාපසංවේදී දුව සඳහා සිදුකරයි.
d.	d.) එගාර කුබු (agar powder) ජීවානුහරණය කිරීම සඳහා සිදුකරයි.

1.7 කිර වල pH අගය අඩුවූවේ

a.	a.) එහි පෝට්ටොන්ට්ල දාචුවාතාවය අඩුවේ.
b.	b.) එහි පෝට්ටොන්ට්ල දාචුවාතාවය වැඩිවේ.
c.	c.) දාචුවාතය පැහැදිලිවේ.
d.	d.) දාචුවාතය රතු පැහැවේ.

1.8 ප්‍රකාශපෝෂීන් යනු

a.	a.) ගක්නිය ජනනය කිරීමට ආලෝකය භාවිත කරන ජීවීන්වේ.
b.	b.) ගක්නිය ජනනය කිරීමට අකාබනික ද්‍රව්‍ය භාවිත කරන ජීවීන්වේ.
c.	c.) ගක්නිය ජනනය කිරීමට කාබනික ද්‍රව්‍ය භාවිත කරන ජීවීන්වේ.
d.	d.) ගක්නිය ජනනය කිරීමට නොහැකි ජීවීන්වේ.

1.9 සහජ ප්‍රතිශක්තිය (innate Immunity) සම්බන්ධව පහත දී ඇති කුමන වගන්තිය නිවැරදිවේද?

a.	a.) පුද්ගලයන් සහජ ප්‍රතිශක්තිය සහිතව උපන ලබයි.
b.	b.) එකම විශේෂයට අයත් පුද්ගලයන්හාට විවිධ සහජ ප්‍රතිශක්තින් ඇත.
c.	c.) පුද්ගලයන්ගේ වයස සහජ ප්‍රතිශක්තියට බලපායි
d.	d.) ඉහත දී ඇති සියලුම වගන්ති සහජ ප්‍රතිශක්තිය සම්බන්ධව නිවැරදි වේ.

1.10 ටෙවතාක්ෂණය ප්‍රධාන වගයෙන් භාවිතා වන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) කෘෂිකර්මයේදීය.
 - b.) ආහාර විද්‍යාවේදීය.
 - c.) ටෙවදු විද්‍යාවේදීය.
 - d.) ඉහත සියලුම ක්ෂේත්‍ර වලය.

1.11 ස්වාභාවික පෙනීසිලින්

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) මූබය තුලින් ගරිරගත කළ යැක.
 - b.) ආමාශයෙහි අම්ල මගින් විනාශවන නිසා මූබය තුලින් ගරිරගත කළ නොහැක.
 - c.) වෙනත් වර්ග වලට ස්වාභාවිකව පරිවර්තනය කළ යැක.
 - d.) වල ඇත්තේ අඩු පරාසයක ක්‍රියාවකි.

1.12 අප ජල පවිත්‍රණයේදී ක්ෂුදුලීවින් යොදාගන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) ප්‍රාථමික පවිත්‍රණයේදීය.
 - b.) ද්විතියක පවිත්‍රණයේදීය.
 - c.) තෘත්‍යික පවිත්‍රණයේදීය.
 - d.) ඉහත සඳහන් සියල්ලේදීමය.

1.13 ඒක සෙලිය පෝරිනා (single cell proteins)

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) කුදාලීවින් ගෙන් ව්‍යුත්පන්න වේ.
 - b.) මත්‍යාචාට විශිෂ්ට ආහාර ප්‍රභවයකි.
 - c.) වල අධික පෝරිනායක් අන්තර්ගතය.
 - d.) ඉහත සියලුම ලක්ෂණ පෙන්වයි.

1.14 Covid 19 සැදෙන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) බැක්ටීරියාවක් මගිනි.
 - b.) ප්‍රොටොයෝට්වාවක් මගිනි.
 - c.) විශිරසයක් මගිනි.
 - d.) දිලිරයක් මගිනි.

1.15 උත්කර්ෂ ප්‍රභාවක

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) ප්‍රමුඛ විශේෂය, අනෙකුත් විශේෂ පරායා වැශයි.
 - b.) වෘත්තාලනාදීයට පවතින පරිසර තත්ත්වයන්ට ඔරෝත්තු දිය නොහැක.
 - c.) විශේෂ විවිධත්වය වැඩිය.
 - d.) තරහකාරිව වැඩිය.

1.16 සාම්පූද්‍යාධික දේශගුණික කළුපකරණය පදනම් වී ඇත්තේ

a.	
b.	
c.	
d.	

- a.) උෂ්ණත්වය මත පමණි.
- b.) වර්ෂාව මත පමණි.
- c.) උත්තකාංගය (altitude) මත පමණි.
- d.) ඉහත සියලුම සාධක මතය.

1.17 මිනිසා පාරිසරිකව සාර්ථක වී ඇත්තේ

a.	
b.	
c.	
d.	

- a.) ඔවුන්ගේ කායිකවිද්‍යාත්මක සහ මානසික ලක්ෂණ නිසාය.
- b.) ඔවුන් යන්ත්‍ර නිපදවා ඇති නිසාය.
- c.) ඔවුන්, ඔවුන්ගේ ආහාර වගා කරන නිසාය.
- d.) ඉහත සියලුම ලක්ෂණ නිසාය.

1.18 ජලාබුජතාවය (vivipary) යනු,

a.	
b.	
c.	
d.	

- a.) වෙරළබඩ ගාකවල අනුවර්තන යාන්ත්‍රණයක් ලෙස ඇතිව් ලක්ෂණයකි.
- b.) කබොලාන ගාක ලවණ සහිත වාසස්ථාන වලට අනුවර්තනයක් ලෙස ඇතිව් ලක්ෂණයකි.
- c.) වායු ඩුවමාරුවට උපකාර පිණිස ඇතිව් ලක්ෂණයකි.
- d.) වෙරළබඩ ගාක වල ප්‍රහාසනයේ ක්ෂේත්‍රීත්‍යා වැඩි කිරීම සඳහා ඇතිව් ලක්ෂණයකි.

1.19 ඕසේන් ස්ථිරය පිළිබඳව පහත කුමන වගන්තිය වැරදිවේද?

a.	
b.	
c.	
d.	

- a.) ඕසේන් ස්ථිරයට භානිකර පාර්ශමීඩාල කිරණ අවසේෂණය කළහැක.
- b.) එය සැදී ඇත්තේ O₂ පරමාණු ත්‍රිත්වයකිනි.
- c.) එය දැකිය තැක්කේ ආචකරණෝලයෝජිය (stratosphere).
- d.) Cl සහ Br අඩංගු O₃ වැඩි දියුණු කරයි.

1.20 විශේෂ විවිධත්වය යනු,

a.	
b.	
c.	
d.	

- a.) දි ඇති ස්ථානයක ඇති විශේෂ ගණනයි.
- b.) දි ඇති ස්ථානයක ඇති විශේෂ බහුලත්වයයි.
- c.) ඉහත දි ඇති භැඳින්වීම දෙකමය.
- d.) ඉහත දි ඇති වගන්ති කිසිවකුත් විශේෂ විවිධත්වය විස්තර නොකරයි.

1.21 පහත දි ඇති කුමන වගන්තිය කාර්මිකරණය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදිවේද?

a.	
b.	
c.	
d.	

- a.) කාර්මිකරණයෙහි වාසි සහ අවාසි දෙකම ඇත.
- b.) ගෝලිය උෂ්ණත්වය වැඩිවීම කාර්මිකරණයෙහි ප්‍රතිලාභයකි.
- c.) කාර්මිකරණය මගින් දුෂ්ණය ඇති නොවේ.
- d.) කාර්මිකරණය පරිසරය කෙරෙහි බලනොපායි.

1.22 විකුන් සංරක්ෂණය (ex-situ conservation)

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) වද්‍යීමේ කර්ජනයට ලක්ව ඇති විශේෂ ඔවුන්ගේ වාසස්ථාන වලම සංරක්ෂණය කරයි.
 b.) සුදුසු වන්නේ විශාල වශයෙන් නොමැති සතුන් සඳහාය.
 c.) සකයන් විශෝෂිකයන්ගෙන් ආරක්ෂා කරයි.
 d.) සතුන්ගේ වලනය සඳහා විශාල ප්‍රදේශයක් ලබාදෙයි.

1.23 පූතර්ජනනිය නොවන සම්පතක් (non-renewable resource) සඳහා උදාහරණයක් වන්නේ

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) බනිජ.
 b.) කෙල් සහ වායුන්.
 c.) ගල් අභුරු.
 d.) ඉහත දී ඇති සියල්ලම.

1.24 පහත දී ඇති කුමන වගන්තිය නිවැරදිවේද?

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) ජනගහනයේ වේගවත් වර්ධනය පරිසරය මත සාරාත්මක බලපෑමක් ඇතිකරයි.
 b.) සෞඛ්‍ය ශේෂුයේ වැඩිදියුණුව මිනිසාගේ ආයුකාලයේ අඩු වීමට හේතු වී ඇත.
 c.) ජනගහනයේ වේගවත් වර්ධනය මගින් වන විනාශය සිදු නොවේ.
 d.) ඉඩම ගොඩකිරීම (landfills) මගින් පරිසරය වැඩි දියුණුවේ.

1.25 ශ්‍රී ලංකාවේ ජේව විවිධත්වය සම්බන්ධයෙන් වඩාත් නිවැරදි වගන්තිය තෝරන්න.

a.	
b.	
c.	
d.	
- a.) ශ්‍රී ලංකාව ඉහළ ජේව විවිධත්වයක් සඳහා ප්‍රසිද්ධය.
 b.) ඉහළ ජේව විවිධත්වයෙහි ඇතිවීමට බලපා ඇත්තේ දේශගුණය වේ.
 c.) මත්‍යාෂ්‍ය වාසස්ථාන ජේව විවිධත්වයෙහි භාවිතයට දායකවී ඇත.
 d.) ඉහත සියලුම වගන්ති නිවැරදි වේ.

(ලකුණු 100)

2. ව්‍යුහ ගත රවනා ප්‍රෝනාය

ෂ. a) ශ්‍රී ලංකාව දේශගුණික කලාප වලට බෙදා ඇත්තේ කුමන දේශගුණික තත්ත්ව පදනම් කරගෙනාද?

i).....

ii).....

b) මෙම දේශගුණික කලාප මොනවාද?

i).....

ii).....

c) ශ්‍රී ලංකාවට ලැබෙන ප්‍රධාන මෝසම් වැසි වර්ග දෙක මොනවාද?

i).....

ii).....

d) ඔබ ඉහත c) හි සඳහන් කළ මෝසම් වැසි අතුරින්, මූල රටටම වර්ෂාව ලබාදෙන මෝසම් වැසි වර්ගය කුමක්ද? හේතු දක්වන්න.

.....
.....
.....
.....
.....

e) ගෝලීය උණුසුම ශ්‍රී ලංකාවට බලපෑමක් ඇතිකරයිද? ඔබේ පිළිතුර ඔව් යන්න නම, එමගින් ඇතිකරන ප්‍රධාන බලපෑම් පහක් ඒවාට හේතු සමග ලැයිස්තු ගත කරන්න.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

f) දේශගුණික විපර්යාස මගින් මත්‍යාංශ පීවිතයට ඇතිකරන සංහාත්මක බලපෑම පහක් විස්තර කරන්න.

(ලක්ෂණ 100)

II කොටස

රවනා මාදිලියේ ප්‍රශ්න (පැය 1 ½)

එනෑම ප්‍රශ්න තුනක් (03) සඳහා දී ඇති පිළිතුරු පත්‍රයෙහි පිළිතුරු සපයන්න. සෑම ප්‍රශ්නයක් සඳහාම ලකුණු 100 බැංච් ලැබේ.

- 1.a) ජෙවප්‍රතිකර්ම (bioremediation) යනු මොනවාද?
 - b) ජෙවප්‍රතිකර්ම කුම දෙක කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
 - c) නැවතින් මුහුදු චෙරලට විසිරුණු තෙල් ඉවත් කිරීමට ඔබට කළ හැකි දේ විස්තර කරන්න.
 - d) ජෙවප්‍රතිකර්ම වලට අමතරව, අපද්‍රව්‍ය පවිත්‍රකරණය සඳහා සූදුල්‍යීවින් කුමන අයුරකින් යොදාගන්නේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
- 2.a) තෙත්විමක සිදුවන ප්‍රධාන පරිසරවීදාන්මක ත්‍රියාවලි මොනවාද?
 - b) තෙත්විමවල පුළුල් කාණ්ඩ තුන ලැයිස්තු ගත කරන්න.
 - c) එක් එක් සේවාව සඳහා උදව් වන තෙත්විම සඳහා උදාහරණය බැංච් දෙමින්, තෙත්විම වලින් ඉටු කරන සේවාවන් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
 - d) සංනුමය, තාවකාලික සහ මිනිසා විසින් තනන ලද තෙත් බිම ලෙස කුහුරු සලකන්නේ ඇයිදැයි පැහැදිලි කරන්න.
- 3.a) N තිර කරන සයනොබක්ටිරියාවන් තුනක් ලැයිස්තු ගත කරන්න. ඔවුන්ට N තිර කිරීමේ හැකියාව ලබාදෙන විශේෂ උක්ෂණය සඳහන් කරන්න.
 - b) සයනොබක්ටිරියාවන් ප්‍රාග්‍රාම්‍යීකයන් ලෙස සලකන්නේ මන්දැයි විස්තර කරන්න.
 - c) හරිත ඇල්ගාවන් සහ නීලහරිත ඇල්ගාවන් අතර ප්‍රධාන වෙනසකම මොනවාද?
 - d) *Ulva* තලසක් ඇද සම්පූර්ණයෙන් නාම කරන්න.
 - e) *Ulva* සෙලවල ඇති සංවිත ආහාර වර්ගය නම්කර, ඔබ මෙම සංයෝගය *Ulva* සෙලවල ඇතිව පරික්ෂා කරන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
- 4.a) ජෙවවිධාන්මක සංරක්ෂණය සඳහා යොදා ගන්නාවූ ජෙවතාක්ෂණික භාවිතයක් කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.
 - b) මෙය ජීවී නොවන බීජ සඳහා ආදේශ කරන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.
 - c) 'මත්‍යාජ්‍ය ජීවිතය වැඩි දියුණු කිරීමට ජෙවතාක්ෂණය දායකවේ.' උදාහරණ දෙමින් මෙම වගන්තිය සාකච්ඡා කරන්න.
 - d) 'ජෙවතාක්ෂණයේ අවාසිද ඇත.' මෙය කෙටියෙන් පැහැදිලි කරන්න.
- 5.) පහත දී ඇති එනෑම තුන(03)ක් පිළිබඳ කෙටි සඳහන් ලියන්න.
 - a) වන විනාශයේ බලපැමි
 - b) ගුම් වර්ණ ගැන්වීමේ සිද්ධාන්තය සහ කුමය
 - c) ආහාර කළේකඩා ගැනීමේ කුම
 - d) කෘෂිකාලාන ගැනීමේ සිද්ධාන්තය
 - e) නිවර්තන වර්ණ වනාන්තර

**** නිමිකම් ඇවිරිණි****

